

VGR Akademin

Datum

Exempel på pedagogiska och tekniska krav vid upphandlingar där utbildningar ingår

Följande text är tänkt att användas vid upphandling där utbildning i olika former kan vara en del av leveransen till Västra Götalandsregionen (VGR).

Första version 2024-04-16

Andra version 2024-09-13

1. Pedagogik och kvalitet

1.1 Inledning och grundprinciper för kompetensutveckling och lärande i VGR

Enligt [riktlinjen för kompetensutveckling och lärande i VGR \(vqregion.se\)](https://vqregion.se) är kompetensutveckling och lärande en kontinuerlig process som förenar utbildning, verksamhetsutveckling, kompetensförsörjning och arbetsplatslärande. Leverantörer av utbildningar till VGR ska därför kunna erbjuda utbildningar som sträcker sig över tid och som kan knyta an till deltagarnas dagliga arbete samt kunna använda sig av nätbaserade metoder och digitala verktyg för lärande. Med andra ord ska utbildningarna präglas av VGR:s syn på kompetensutveckling. Det innebär att utbildningarna ska:

- utgå från deltagarnas behov av kunskaper och färdigheter och göra det möjligt för deltagarna att utveckla rätt kompetens för de uppgifter och uppdrag som de ska utföra,
- utgå från deltagarnas dagliga arbete och göra det möjligt för deltagarna att integrera sina nya kunskaper och färdigheter med det som de redan kan och
- utveckla deltagarnas förmåga att arbeta på sätt som ger effekt i verksamheten och i slutändan gynnar invånarna i Västra Götaland.

Utbildningarna ska även präglas av VGR:s syn på lärande. Det innebär att utbildningarna ska:

- vara aktiverande, stimulera till reflektion och göra det möjligt att lära på djupet,
- vara inkluderande, flexibla, tillgängliga och ge lika goda möjligheter för alla att lära,
- vara motiverande, väcka nyfikenhet, frigöra kreativitet och medverka till att det blir utvecklande och lustfyllt att lära och
- vara hållbara, resurseffektiva, framåtblickande och främja livslångt lärande.

Med utbildning menas en strukturerad läraktivitet som ska leda fram till någon form av kunskaps- och färdighetsutveckling hos deltagaren och där utbildningens syfte har en tydlig koppling till en önskvärd effekt i deltagarens ordinarie verksamhet. Utbildningar kan organiseras och genomföras på olika sätt. Några exempel som är vanliga i VGR är:

- Utbildningen genomförs enbart på plats i utbildningslokal. Utbildare plus deltagare träffas samtidigt i lokalen och utbildningsmaterialet finns publicerat i Lärportalen, VGR:s kärnsystem för kompetensutveckling och lärande, för närvarande Totara Learn. Utbildningen utvärderas och följs upp i Lärportalen.
- Utbildningen har ett blandat upplägg. Ett exempel på blandat upplägg är: Den första träffen genomförs i Teams och innan den ska deltagarna på egen hand ha tittat på en film och svarat på några diskussionsfrågor i Lärportalen. Under den första träffen leder utbildaren deltagarna genom några olika fall som diskuteras i grupprum i Teams. Efter den första träffen läser deltagarna ett antal artiklar och skriver en kortare reflektion som laddas upp i Lärportalen. Den andra träffen sker på plats i utbildningslokal med alla närvarande samtidigt. Den avslutande träffen sker i Teams. Allt utbildningsmaterial finns i Lärportalen. Utbildningen utvärderas och följs upp i Lärportalen.
- Utbildningen består helt av självstudier. Deltagarna tar på egen hand del av en interaktiv webbutbildning med tillhörande kunskapskontroll samt övningar. Vid behov finns möjlighet att anmäla sig till en frågestund i Teams där en eller flera utbildare deltar. Frågestunden är frivillig. Utbildningen utvärderas och följs upp i Lärportalen.

Även andra former av kompetensutveckling som exempelvis workshoppar ska bygga på principerna ovan.

1.2 Begrepp som används inom VGR

I VGR används bland annat följande begrepp inom utbildningsområdet:

Platsbunden utbildning: Utbildning som ges i VGR:s lokaler, där utbildare och deltagare finns på plats i lokalen.

Platsbunden aktivitet: Träff som kräver anmälan i Lärportalen. Kan genomföras på plats i lokal eller i digitalt verktyg som Teams.

Helt nätbaserad utbildning/webbutbildning: Utbildning som är helt digital (s.k. e-learning) där utbildare och deltagare inte träffas. Genomförs oftast som självstudier. Kan ingå som en del eller ett moment i en utbildning eller vara helt fristående. Kan genomföras helt på egen hand eller tillsammans med kollegor på exempelvis en gemensam arbetsplatsträff eller utbildningsdag.

Hybrid utbildning: Utbildning som samtidigt ges i VGR:s lokaler och på nätet, där utbildare och vissa deltagare finns på plats i lokalen medan andra deltagare finns med på nätet genom ett digitalt verktyg som Teams.

Utbildningsträff: En eller flera utbildningsträffar bildar tillsammans en utbildningsomgång. Utbildningsträffarna kan genomföras på plats i lokal, i Teams eller vara hybrida och äga rum över ett längre tidsspann med eget arbete för deltagarna däremellan.

Utbildningsomgång/tillfälle: En utbildningsomgång/tillfälle startar varje gång en utbildning ges. Flera utbildningsomgångar/tillfällen kan genomföras parallellt.

Utbildningsmaterial: Det material som deltagarna får ta del av vid en utbildning såsom bildspel, texter, inspelade föreläsningar och interaktiva övningar med mera.

1.3 Krav på utbildningar, leverantörer och utbildare

Observera att kraven både kan gälla vid utbildningar som har en utbildare med på plats (i lokal eller Teams) och/eller vid självstudier i form av webbutbildningar (s.k. e-learning).

Utbildningar

Utbildningarna ska följa de mallar, riktlinjer och andra styrdokument som gäller för VGR:s verksamhet och utgå från de system, programvaror och tjänster som används i VGR.

Utbildningarna ska utgå från aktuellt evidens-/kunskapsläge och beprövad erfarenhet samt vara teorigrundade.

Utbildningar där deltagare och utbildare träffas samtidigt (på plats i lokal och/eller i exempelvis Teams) ska hållas under normal kontorstid (08.00–17.00) om inget annat avtalas.

Utbildningarna ska hållas i VGR:s lokaler om inget annat avtalas.

Utbildningarna ska kunna ges i olika former, exempelvis som platsbunden utbildning, blandad utbildning och hybrid utbildning.

Utbildningarna ska hållas på svenska om inget annat överenskommit. Språket som används ska vara vårdat, enkelt och begripligt.

Utbildningarna ska kunna ha upp till **XX** (antalet bestäms utifrån den aktuella utbildningens upplägg) deltagarplatser om inget annat avtalas.

Leverantörer och utbildare

Leverantören ska säkerställa att utbildarna utifrån krav ställda i upphandlingen har relevant utbildning och yrkeserfarenhet för uppdraget, är certifierade där det är tillämpligt, har god pedagogisk kompetens och har aktuella kunskaper. Vid förfrågan ska leverantören kunna presentera utbildarnas CV.

Leverantören ska säkerställa att utbildarna är förtrogna med för uppdraget relevanta mallar, riktlinjer och andra styrdokument som gäller för VGR:s verksamhet.

Leverantörens utbildare representerar VGR i utbildningarna och ska vårda och förmedla VGR:s varumärke och värderingar.

Leverantörens utbildare är skyldiga att delta i de interna utbildningar i VGR som är viktiga för uppdragets fullgörande. Ingen ytterligare ersättning utgår för deltagande i VGR:s interna utbildningar.

Inför en utbildning ska deltagarna ha möjlighet att få information om dess innehåll och upplägg och om och i så fall hur de ska förbereda sig till den första utbildningsträffen. Leverantören ska tillsammans med VGR se till att deltagarna före utbildningens start får den information de behöver för att kunna tillgodogöra sig utbildningen på bästa sätt.

Under en utbildning ska deltagarna få det stöd som de behöver för att uppnå utbildningens mål. Leverantören ska pedagogiskt stödja deltagarna i deras kunskapsutveckling på bästa sätt.

Leverantören ska rapportera deltagarnas utbildningsresultat på det sätt som VGR önskar.

Ämnesexperter i VGR ska ha möjlighet att medverka med inslag i leverantörens utbildningar om VGR så önskar.

I samband med att en utbildning genomförs ska deltagarna ges möjlighet att göra en utvärdering. Vid utvärderingen ska VGR:s mall för utbildningsutvärdering användas (via Lärportalen, VGR:s kärnsystem för kompetensutveckling och lärande. För närvarande Totara Learn.). Vid kvalitetsbrister i en utbildning är leverantören skyldig att tillsammans med VGR ta fram lösningar på hur bristerna kan åtgärdas till nästa utbildningsomgång.

Det finns ofta ett generellt önskemål från VGR:s verksamheter att kunna genomföra utbildningar (publicerade i Lärportalen) i grupp (till exempel på APT eller APM) och vid upphandling av utbildning bör det tas ställning till eventuellt krav på möjlighet till gruppgenomförande. Om utbildningen genomförs i grupp ska det finnas utbildningsmaterial anpassat för gruppgenomförande (till exempel bildspel, dialogfrågor, övningar) och leverantören ska vid behov ta fram sådant material för publicering i Lärportalen i anslutning till utbildningen. Gällande genomförandekrav vid utbildning i grupp kan ett alternativ vara en individuell, digital, kunskapskontroll som ligger fristående från utbildningens innehåll. Då kan själva utbildningen genomföras i grupp men varje deltagare går in i Lärportalen och genomför kunskapskontrollen för att utbildningen ska markeras som genomförd. Leverantören ska då kunna erbjuda en utbildning där kunskapskontrollen kan levereras på ett sådant sätt att ovan möjliggörs.

1.4 Utbildningsmaterial och utbildningsadministration

Utbildningsmaterialet ska uppfylla varje aktuell högsta nivå av standarden WCAG 2.1 nivå A och AA och efterleva lagen om tillgänglighet till digital offentlig service (DOS-lagen). Det är leverantörens ansvar att säkerställa utbildningsmaterialets tillgänglighet. Om brister i materialets tillgänglighet upptäcks, ska dessa åtgärdas omgående av leverantören.

Utbildningsmaterialet som används i utbildningar ska vara lämpligt och relevant för VGR:s verksamhet. Det är leverantörens ansvar att ta fram utbildningsmaterialet om inget annat överenskommit. Det kan innebära att skapa bildspel, producera texter, spela in föreläsningar och ta fram interaktiva övningar. VGR ska ha möjlighet att lämna synpunkter på och godkänna det utbildningsmaterial som leverantören har tagit fram. Utbildningsmaterialet ska finnas i Lärportalen om inte annat avtalas.

Utbildningsmaterialet ska följa de mallar, riktlinjer och andra styrdokument som gäller för VGR:s verksamhet och utgå från de system, programvaror och tjänster som används i VGR.

Utbildningsmaterialet ska vara på svenska om inget annat överenskommit. Språket som används ska vara vårdat, enkelt och begripligt.

Utbildningsmaterialets användargränssnitt ska stödja aktuella HTML5-baserade webbläsare för supporterad version av Windows, iOS och Android – i dagsläget minst Microsoft Edge (på Windows), Chrome (på Windows, Android, Mac) samt Safari (på Mac och iOS). Utbildningsmaterialet ska inte vara beroende av eller kräva installation av plug-in i användarens webbläsare.

Utbildningarna publiceras och administreras i VGR:s lärportal. I Lärportalen ska leverantören, om inget annat överenskommit, i anslutning till varje utbildningsträff ta del av deltagarlistan och sätta närvaro. Efter varje utbildningsomgång ska leverantören ta del av utvärderingsresultatet i Lärportalen.

Vid nyttjande av digitala verktyg (exempelvis Teams) utanför Lärportalen ska VGR:s lösningar användas om inte annat överenskommit.

2. Lärportalen – kärnsystem för kompetensutveckling och lärande i VGR

VGR:s lärportal, för närvarande Totara Learn, nås på <https://larportalen.vgregion.se> och ska användas för all utbildning om inget annat överenskommit vid upphandlingen. Lärportalen kan nås av leverantören via egen dator (både PC och Mac). Arbete i Lärportalen är möjligt utan tillgång till så kallad användartjänst (tillgång till VGR:s IT-infrastruktur). Lärportalen stödjer full responsivitet.

Behörighet för att arbeta i Lärportalen erhålls av VGR. VGR ansvarar även för att vid behov utbilda leverantörens medarbetare om Lärportalen så att de kan utföra överenskomna uppgifter.

Vid upphandling som innebär en väsentlig nyproduktion av webbutbildningar (så kallad e-learning) har VGR ett annat ramavtal som ska användas: [Utbildningar för webb och andra digitala medier - produktion och tjänster - VGR Akademin \(vgregion.se\)](#)

2.1 Tekniska standarder som stöds i Lärportalen (Totara Learn)

H5P

H5P är ett integrerat författarverktyg i Lärportalen som används för att skapa interaktivt innehåll. Det är VGR:s rekommendation att i första hand använda H5P vid behov av ett författarverktyg för interaktivt utbildningsmaterial. Om leverantören har behov av att skapa H5P-innehåll så finns det två alternativ:

- Att låta leverantören få användarkonton med rättigheter att skapa H5P-innehåll direkt i en utbildning i Lärportalen.
- Att leverantören själv skapar innehåll med hjälp av H5P och som sedan importerar som färdiga aktiviteter in i Lärportalen, förutsatt att samma aktivitet finns på båda ställen.

H5P i Lärportalen rapporterar via standardfunktionalitet för spårning samt även via xAPI. De flesta, men inte alla, innehållstyper för H5P är testade avseende tillgänglighet enligt WCAG. Aktuell lista finns att tillgå på [H5P och tillgänglighet \(h5p.com\)](#). VGR avgör vilka H5P-aktiviteter som är aktuella för leverantören att använda för att skapa utbildningsmaterial. I dagsläget är följande godkända av VGR: Accordion, Quiz, Drag the Words, Image Hotspot, Dialogue Cards, Flashcard, Chart, Course Presentation, Interaktiv Video och Branching Scenario.

SCORM

Om och när SCORM är relevant att användas i Lärportalen är den generella rekommendationen att använda SCORM 1.2. Sammanfattning avseende stöd för SCORM i Lärportalen:

- SCORM 1.2 – stöds fullt ut i Totara Learn LMS
- SCORM 2004, stöds med undantag för
 - Innehållsaggregeringsmodell
 - Körtidsmiljön (RTE, Runtime Environment)
 - Sekvensering och navigering

LTI

LTI står för "Learning Tools Interoperability" och Lärportalen stöder LTI 1.0, LTI 1.1 och LTI 2.0. Vid uppsättning av LTI-koppling till extern part ska GDPR efterföljas och inga onödiga personuppgifter ska delas. Det är VGR som beslutar om detta integrationssätt är aktuellt och tekniken hanteras av regional systemförvaltning för Lärportalen. Om LTI-koppling görs ansvarar leverantören för tillgängligheten enligt DOS-lagen (lagen om tillgänglighet till digital offentlig service) avseende det digitala utbildningsmaterialet samt övriga system och tjänster som användaren kommer i kontakt med.

2.2 Rörligt material, fotografier och bilder i Lärportalen

För distribution av rörligt utbildningsmaterial ska VGRplayer användas. Utbildningsmaterial som finns i VGRplayer kan enkelt bäddas in direkt i en utbildning samt nyttjas i H5P:s aktiviteter Video och Interaktiv video. Vid uppladdning i VGRplayer gäller formaten .mp4 och .srt för undertexter. Rekommenderad filmstorlek är 1080p, lägre storlek riskerar att ge brister i tillgänglighet. Om H5P:s funktioner för rörligt material används ska också detta laddas upp i VGRplayer. Skillnaden är då att formatet .vtt ska användas för undertexter. För att kunna använda VGRplayer behövs behörighet. Eventuell behörighet till VGRplayer erhålls genom ansvarig verksamhet inom VGR.

Om bilder laddas upp i Lärportalen ska de vara i formatet .png. Bilder som fyller skärmen bör inte övergå 1920px i bredd.

Om utbildningsmaterialet leverantören tar fram innehåller fotografier eller filmer på medarbetare i VGR ska separat samtycke inhämtas. Inget sekretessbelagt material får publiceras i Lärportalen.

Mediebanken innehåller bland annat fotografier, kartor och pressbilder som får användas för utbildningsändamål. För att få fullständig tillgång till Mediebanken behövs ett konto som tilldelas av VGR.

3. VGR:s visuella identitet och varumärke

På sidan [VGR:s visuella identitet och varumärke \(vgregion.se\)](https://vgregion.se) finns aktuella riktlinjer avseende exempelvis logotyp, bild, typografi, färg, mallar, designsystem och ikoner. Företagsspecifika logotyper eller annat som saluför leverantören ska inte förekomma. Vid framtagande av utbildningsmaterial ska dessa riktlinjer följas om inte annat har överenskommits.